

Szerkesztői Iroda:

Nagyenyeden

A KIADÓHIVATALBAN

hová

lap szellemi részét illető

közlemények küldendők

Kiadóhivatal:

Wokál János könyvkereskedése

hová

az előfizetést és hirdetések

bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy

vidékre postán küldve

egész évre 4 frt.

félre . . . 2 frt.

negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy

ennek helyéért 5 kr.

Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyílttér sora 18 kr.

Az országos közalap nálunk.

A „Protestáns Közöny“ ez évi 7-ik száma, mely folyó hó 16-áról van datálva, hivatalos részében, hozza azon ref. egyházközségek és lelkészek neveit, kik az orsz. közalaphoz, ez évben, segélyt nyertek. Kilenczvenöt egyházközség 9,300, hetvenhat lelkész 4,450, összesen 13,750 frtot kapott segélyül. Ezen felül van még a missiói czélokra fordítandó évi 5—6 ezer frt.

Kérdjük már most, hogy vajjon a mi egyházkerületünk e tekintélyes összeggel szemben, mennyit szolgáltat be az országos közalapba?

Bizony, nem több, mint körülbelül 10,000 frtot, tehát sokkal kevesebbet, mint a mennyit az orsz. közalaphoz nyer. S dacára ennek, mégis nem egyszer lehet tapasztalni a részvétlenséget, látni a közönyt, hallani a panaszt, midőn a ref. egyházkerület kéri az országos közalapra azt a nehány fillért, melyet tagjainak áldozatkészségétől méltán megkövetelhet. Az egyik panaszol, a másik szitkokra nyitja ajkait, a harmadik hátralékban marad, a negyedik bevárja a birói végrehajtást s csak kevés azoknak a száma, kik igaz jó lélekkel és kellő időben adnak egy kicsit abból, a mit nekik a jó isten jó kedvéből adott.

Ne tévelyegjétek és ne áruljátok el a ti tudatlanságotokat ott a fizető nem szerető oldalon!

A prot. egyház s közelebből erdélyi egyházkerületünk, a századok folyamán, mindig a hűvek áldozatkészsége, adakozása folytán tartotta fenn magát. Ez építette, ez vitte közelebb és közelebb a czélhoz, mely hogy nem kicsiny s melynek hogy elérése, megközelítése mily nagy erőfeszítésbe kerül: azt épen az orsz. közalap létrejövételének és fenntartásának szüksége bizonyítja.

A ref. egyház sohasem kívánta hiveitől az áldozatot, hanem csak mikor arra szükség volt.

A szükség most is megvan és kiáltóbb lenne, mint valaha, ha ottan-ottan már nem enyhítettett volna.

A templomok sok helyütt még romban he-

vernek, másutt roskadoznak. Az iskolák épen a legföltettebb helyeken — a hol ugyan vannak — nincsenek kellőleg felszerelve és beállítva. A nép nem járhat istenházába s vagy elerkölcstelenedik, vagy elveszti nemzeti jellegét; a gyermekek tudatlanul nőnek fel s nem a társadalom és hazáoszlopai, hanem annak mételyei és ellenségei lesznek. Az egyház sir, jajgat, könyörög — mindent igyekszik megmenteni, a mi menthető, sőt néhol a dermedt tagokba is életet lehel, de a hideg közöny megölheti még a lángoló lelkesültséget is. S ekkor a ref. egyház könye közé belevegyül a nemzet könye is, mert a ref. egyház vesztesége a magyar nemzet vesztesége is Erdélyben.

Az orsz. közalap nemcsak tisztán egyházi, de h a z a f i a s missiót is teljesít. A hová elhat a belőle kiáradó új élet: ott elkezdődik a magyar nemzet élete is. A templomok szószekei, az iskolák padjain magyar nyelven szólnak, hazafias, magyar szellemben tanítanak.

Mi lesz az eredmény évek múlva? — azt nem tudjuk csak sejtjük. Hanem a ki azt akarja, hogy Magyarország magyar legyen és a magyar vallásos és erkölcsös, tehát mivel a nemzet legyen: az vigye meg áldozatát jó lélekkel az orsz. közalap oltárára s különösen vigyük meg mi, erdélyiek, mint a kiknek legtöbb szükségünk van a segélyre s aránylag mindig a legnagyobb mértékben is segélyeztetünk. Z.

Báró Eötvös József emlékezete.

— ZICHY ANTAL-tól. —

(Tartotta az „Eötvös-ala“ ünnepén, február 2-án)

(Folytatás és vége.)

Eötvösnek az igazi haladásért buzgó nemes lelke azonnal forrongásba jött, ha valamely nagy eszmét kelle megpendíteni, vagy diadalra segíteni. Ily érület kitolyásai voltak a „Fogház javítások.“ „Büntető rendszereink javításáról.“ a „Zsidók emancipációjáról.“ majd a nagy katasztrófa elmultával, az Ausztriával való kiegyenlítés érdekében irt művei. Elég fölréertesnek volt ez utóbbi tevékenységért is kitéve. Az osztrák birodalom hatalmának és egységének biztosítékairól irt nevezetes munkáját különösen

oda magyarázták, mintha hajlandó lett volna hazánk önállóságának feláldozásával bemenni a közös birodalmi reichsratba. Panaszkodott e miatt az öreg Deáknak, ki tréfára fordítva a dolgot, jövőre azt a tanácsot adá neki, hogy: a mit nem kérdenek tőled, arra ne felelj. Az öreg Deák, amint tudjuk, sokáig volt a böles haligatásnak embere és addig nem felelt, míg nem kérdezték; de akkor aztán a feleletet el is döntötte a kérdést.

De mi ne csak az eredményeket tartjuk szem előtt, hanem jussanak eszünkbe az előzmények és az okozatok okai. Eötvös kelle hozzá és nélküle nem lett volna meg sem az önálló és felelős magyar miniszterium — sem a kiegyenlítés. Kezdetben volt az Ige, mondja az Írás. A tettet az eszmének, a győzelmet a harcznak kelle megelőznie.

Egy feltűnő vonás miatt nem ereszthetem el önöket a nélkül, hogy a publicista Eötvösnek R e f o r m című könyvéről egy szót ne ejtsek. Az egykori Pesti Hirlapban a 40-es évek elején már megjelent újságcikkeit foglalja magában e könyv. Nagy idő múlva, a kiegyenlítési országgyűlés alatt újra kinyomatta és köztünk, volt követ-társai között ajándékképpen kiosztatta azt. Kikarta mutatni vele s a legmeggyőzőbb módon ki is mutatta, hogy politikai pályáján kezdettől végig önmagához hű és következetes maradt s újra s akárhányszor elmondhatja mindazt, amit 20—25 év előtt mondott. Ritka szerencse! Melyik ország, — nem értem Franciaországot, a Talleyrandok hazáját, — s hazánk melyik korszaka mutathat fel nagy számmal ily önteti államférfiakat? Melyik nem volt annak a szemrehányásnak kitéve, többé-kevésbé rövidebb pályafutás alatt is, hogy pártállásával együtt elveit s változtatta? s ma fehérnek látja ismét azt, a mit amonnet feketének látott?!

Végig tekintvén Eötvös szónoki pályafutásán, kiemeli a 27 éves ifju első felépését a főrendiházban, a mikor szavainak hatása alatt nemcsak közéletünk akkori kitűnőségei, de maga az elnöklő nádor is s a fellépten lelkesülő közönség szinte pártkülömbőség nélkül azonnal kedveüzüké fogadtak s véleményének nagy súlyt tulajdonítottak . . . A nála jó 25 évvel idősebb Széchenyi annyira el volt általa ragadtatva, hogy a haza szomorú jövője iránt aggodó lelke az ifju látára és hallatára azonnal felderült. „Nem, nem — így fakadt ki örmében — az a haza el nem vesztet, melynek ilyen fia vannak!“

. . . Különben nyomtatásban megjelent beszédei között egy igen nevezetes hézag van, melyet gyorsírók hiánya miatt nem is lehetett szövegeiben az

Mert Abacs elbetegesedése utánól 1834-ig mondhatni mindenik zsinat elnöke volt az egyház ügyeit, szükségait, — nyomorúságait is sok érzékkel birt a legkényesebb természetű kérdéseknek is gyakorlatias és czélszerű megoldása iránt.

Az elagott főpásztor a magyarigeni zsinaton elnököl utoljára 1834-ben, 80 éves korában. Ezen zsinaton jelentette ki az utolsó ülésen, mely megindulástól reszkető hangon, hogy elgyengülése miatt közszinaton több nem fog elnökölni. A zsinat fájdalmas megilletődéssel vette tudomásul szeretett püspökének eme nyilatkozatát. Az 1835. évi zsinati meghívójában is kijelentette, hogy a zsinaton nem ő, hanem Antal János gen. notarius fog az „előtöltő“ lenni. Így is történt. A főkonsistorium is 1835. évi nov. 10-én tartott üléséből a püspöki teendők vitelével „mindaddig mig Főiszteletű Püspök aa. egészsége helyre fog állani.“ Antal Jánost bizta meg s erről az egyházmegyéket és püspöki vizsg. alatt álló egyházakat értesítette. Ezen inézkedés után Bodola még csak alig pár hónapig maradt életben.

Szólanom kell még Bodola J. püspökről, mint enyedi papról.

A mint másodsor lett enyedi pappá, egyháza perrel volt kénytelen fellépni a Bethlen-iftanoda ellenében, azért mert ezen intézet előjárósága a d é z m a n e g y e d egy részének a papok részére kiszolgáltatását megtagadta és védekeznie kellett Nagyenyed város ellenében is miután a város az enyedi egyház gyámintézetéhez tulajdonjogot formált s ezen igényét per útján akarta érvényesíteni.

Bodola ezen kényes természetű és igen kellemetlen

TÁRCZA.

Dalvágy.

Ne csodálkozzatok, ha dalolni vágyom!
Tudom mi az élet, érzem hivatásom;
Küzdök én is, mint más, virradtól napestig,
Mit tehetek róla, hogyha mint tinektek —
Ajkam dalra nyílik?

Erzem hivatásom: kimondám, de kérlek
Hivaltásnak e szót tőlem ne vegyétek!
Mit tehetek róla, ha valóban érzem . . .
Vagy talán nem szabad elárulni soh'se
Mi ott van a szívben?

Csak arról dudoljak tehát én is untig,
Mit már elkoptatott Ádám-tól X. U-ig
Sok ezernyi lélek: — megcsalta a hive,
Hogy, mint amannak a kőszobornak nincsen,
Neki se volt szive . . .?

Zokogjak keservet méla holdvilágon,
Hogy: „én az ő jöttét de hiába várom“ —
Aztán, ha megirtam jómagam a verset
Fájdalmam feledni: a kocsmába nyissak
Bor és zene mellett? —

Mért e nagy hazugság: csalni a világot —?
En ebben valóban sőtét foltot látok . . .
A ki ilyen módon a dalait írja,
Az nem ir szívéből, meg is van előttem
Magukban a sirja . . .

Szerény dalainak szívből fakad árja
Hangjuk egész testem s lelkem átjárja;
Felfuttnak, ha már lankasztott a munka
Erőt adnak nekem s ha elhangozóanuk.
Elől kezdem újra.

Elöl, — de nem a dalt, mert mindig dalolni
Nem lehet — ki így tesz — annál dalról szólni!
Lám a fűtemile is csak akkor szólal,
Ha oka van s nem tud a szívével birni
Azzal a bohóval! — —

Damó István.

A nagyenyedi ref. templom története

a 16-, 17- és 18-ik században.

(Folytatás.)

A Bodola J. elnöklése alatt tartott zsinatok nevezetesebb határozatait e helyen miud felsorolni feleslegesnek tartom. Egy életrajz szűk keretében semmi kép nem férnek be.

A felhozottakból is eléggé meg lehet ismerni az irányelveket, melyek Bodola püspöksége korában erdélyi ref. egyházunkban uralkodó elvek valának s a küzdelmek természetét, melyek ezen elvek érdekében vagy ellen viltak. — Eléggé meg lehet ismerni Bodolát is, mint püspököt, mint a ki eme mozgalmas korba beletalálta magát s a szenvedélyes küzdelmek között is méltóságát meg birta őrizni; ki a tulhajtásokat bölesen mérsékelni, az ellentéteket kiegyenliteni, a szenvedélyek háborgásait csendesíteni tudta. Ki hajlott kora dacára is a korszerű utításokat az erd. egyházban meggyőződéssel, erélylyel és melegen támogatta.

utókor számára megmenteni. Ez ama váratlan diadala, — melyet Pestmegye gyűléstermében — az 1847—8-iki országgyűlésre szóló utasítások készítésekor — aratott. Magával ragadta közönséget s a különben más eszmékért rajongó rendek leendő követjeinek a centralisatio s felelős ministerium sürgetését tették kötelességüké, minnek a megye jegyzőkönyve megörzi nyomait. Csak másnap szed- köztek össze Kossuth és barátai, a municipalisták s tőlük telhetőleg gyengítették meg az erőteljes, de szerintök idő előtti határozatot, — mely aztán, az akkor készülő országos ellenzéki programmba is, csak amugy mellékesen mintegy a békesség kedvéért vétetett fel.

S a nagyvessévek egykor ünnepeit ifjú szónokát, — husz év múlva, — csakis a kiegyenlítési időszak nagy szónoka multa felül. Azzal a dicső táblabíró világ történelme, ezzel a magyar parlament legfényesebb kezdőkorszaka kételkedik, mint örökéltű mintáival.

S mégis, ha összegyűjtött beszédeinek ama másik kötetéhez fordulunk, — az akadémiai beszédekhez, — itt találjuk fel csak a mi igaz Eötvösünket, ki egész szívét, lelkét, a maga nagyságában, a maga tisztaságában, tárja fel előttünk. Amaz láthatólag igyekszik meggyőző, — de unalmas szónok lenni, a mely utóbbi azonban ritkán sikerült neki; de itt, ha valamely jelesünk emlékét kell dicsőíteni, legyen az oly nagy jelenség, minő egy Széchenyi István, egy Vörösmarty, vagy legyen a csendes önfeláldozásnak oly megható példája, minő egy Reguly, egy Osoma Sándor, — itt mindezeknek hasonmása, a velők együtt érző, együtt szenvedő, egy halhatatlanságra törekvő emberbarát és hazafi áll előttünk s tolmácsolja szívünk legrejtettebb érzelmeit.

Felette jellemző, hogy az öreg Fay András — régi táblabíró-világunk a legszeretettelőbb alakját is, — ő akarta parentálni, fényes elégtételt nyújtandó azért a sókat ócsárolt Falu jegyzőjéért; de már nem juthatott hozzá s epigonnak, nekem jutott később e hálás, de erőmön felülmúló feladat!

Eötvösről, mint kormányfőről esupán néhány szóval emlékezik meg. Második minisiteriségének idejéből a népoktatási törvény megalkotásának történetéből emeli ki egy-egy epizodot, a melynek ő maga, mint ama törvényjavaslat országgyűlési előadója tanuja volt. „Eötvösünk — ugymond — ki neve híret kötötte a törvényhez, isteni béketűréssel engedte magát akárbány részletben megveretni. Ő bele foglalta pl. a kisdédóvokat is, melyeket ki kelle törölnünk, mint nem állam, hanem a társadalom körébe tartozó intézményt. Cserébe kaptuk érte a Csengery polg. iskoláit. Késéget nem szenved, hogy sokat nyertünk e cserével. Igaz, hogy a közoktatási törvény abban némileg különbözik egyéb törvényektől, hogy nem kell, mert nem is lehet azonnal végrehajtani s voltaképp csak egy programmot képez, melynek teljes életbe léptetéséhez sokszor évtizedek kívántatnak. S ha az így van, akkor a kisdédóvintézeteknek az országban elterjesztése is ily programmszerűen ott maradhatott volna a törvényben. De míg ezt egyleti téren a társadalom, mint látjuk heves buzgalommal pótolgatja, addig bizonynyal hiába várának, hogy önszántából polgári iskolákat is emeljen, a tudás pályára törekvő középosztálynak s azelőtt tisztán házi nevelésre szorítva volt leányainknak, e nélkülözhetetlen, pótolhatatlan kiegészítőt.

A nap, melyen a sokat hányatott javaslat végre a törvény erejére emelkedett, legboldogabb napja volt Eötvösnek.

peresügekben az enyedi egyház érdekeit a leghatározottabban és a nálla megszokott erőlylyel védelmezte. Ezen határozott és érlyes fellépésének lehet köszönni, hogy az egyház mindkét perét megnyerte.

Ő szorgatta első sorban, hogy egyháza levéltára rendeztessék. Ez 1821-ben meg is történt s gondozása az első papra bízott. Erőlylyel támogatta az egyház intelligensebb tagjai által megindított azon humanus törekvést, hogy a csaknem lakhatatlan 2-ik papi szállás egy alkalmasabbal cseréltessék ki. Ezen kérdés vitatása oly mérvű izgalomba hozta a kedélyeket, hogy a hívek egyrésze még a zendüléstől sem riadott vissza. Ugyanis a kevésbé művelt rész, 2-ik papját újszállásból erőhataiommal kiköltöztette. Sőt az ezen ügyből folyó kellemetlenségektől még a derék agg főpásztor tisztas egyénisége sem volt megkímélve. Feladások tettek ellene az egyházi főtanácsához, azon ezimen, hogy az egyház vagyoni ügyeit nem elég szigorral ügyeli fel. Bodola ezen feladásokra méltó indignációval felelt s a panaszlevelekben felhozottak alaptalanságát megdöntöten érvekkal mutatta ki.*)

A papi lak csere kérdése felett folyt hosszas perlekedésnek vége a lett, hogy a főkonsistorium az 1831. márczius havában megkötött csere szerződést jóváhagyta és megerősítette. Ezt megelőzőleg egy évvel a templomon

*) Ezen ügyből folyólag apróbb kellemetlenségei is voltak. Kuriozumból elmondok a többek közül egy esetet. Egy verőfényes szeptemberi napon az öreg főpap a „Hosszu” nevű hegyben sétálgatván, pár szem szilvát leszakított. A hegyőr azon perczben mellette termett, kalapját fejeéről lekaptá s így szólott a püspökhöz: „Főtiszteledőségéd provokáltál. Most már fizet nekem 2 ezüst huszast, ellenkező esetben kalapját viszem a policiára s feladást teszek.” A püspök látván, hogy a dolognak fele sem tréfa, kivett zsebéből két darab huszast s azokat a goromba hegyörnek adja át eme megjegyzése kíséretében: „itt a két ezüst huszast vegye át kend s kalapomat adja vissza, hanem jegyezze meg jól mit mondani fogok: kend aa. pásztorinak jó pásztor, hanem embernek gaz ember.”

Ugy látszik, közel halálát sejté, — annyira aggodott, reszkett a sikerért.

Áldásos következményeit ő természetesen már nem érthette meg; mi is csak részben érthetjük meg.

Hisz megírta előre: „ki életét magasb ezélnak szenteli, ne várja, hogy önmaga fogja földelni gyümölcseit.” (1842.)

A mit megértünk, a mit ma éldehetünk belőle, azt neki köszönhetjük.

De egyttal egy szent kötelességet hagyott reánk, mely, ha nem csalódom, ez ünnepeles perczben is ide összehozott bennünket, mely kisér szünetlen rögs pályánk különböző utain, új erőt ad, mikor már roskadozánk, s minden külfénynél drágább pályabért tart előnkbe, ha esüggedés kísértene. Nekünk folytatni kell azt, a mit ő megkezdett, előbbre vinni az ő munkáját.

LEVELEZÉS.

Abrudbánya, 1888. febr. 15.

Tekintetes szerkesztő ur!

Azt szokták mondan „sok hó, kevés víz”, oh bár csak úgy lenne, mert bizony mi nyakig vagyunk a hóban s hogy fogunk tőle megmenekedni? az már a jövő titka, elég az hozzá, hogy minden embert éfalett kétségbe ejt a jövő, ezért is rendörkapitányságunk, karöltve a polgárok buzgalomával, több oly üdvös intézkedéseket tett, mik ha valósulhatnak, némi tekintetbe a veszély kikérülhető lesz; de hogy a veszélyt végképp kikérüljük, arra már nincs eset, mert Abrudfalván levő gát annyira feltöltötte Abrudpatakát, hogy némely helyt a patak medre az utakkal egy szintbe van, igazán kár, hogy a város s Abrudfalva községe nem sajátítja ki — az annyi árvizet okozó gátok-tulajdonosától, hisz okulhatnának intéző körünk a minden évben előforduló vízradástól és hogy most a város anyagi helyzete is jobbra fordult, kár késni a kisajátítással, annyival is inkább, mivel e tekintetbe erőlyes alispánunk közreműködését is birjuk.

A városi képviselő testületi tagok és póttagok választása is megtörtént, sokaknak épen nem elégedésére, mert egy pár képviselő tag ellen felszólamlás is adatott be, minek az igazoló bizottság helyt adott. Megválasztattak 6 évre: Palfy István, Szöcs Gyula, Boár Béla, Sturm József, Székely György, Székely Samu, Kirilla Ignác, Vári Gábor, Ince Ferenc és Pap Ferenc; 3 évre: ifj. Ürmösi Lajos, Nagy Ferenc és Flózy György; póttagoknak: Szabó Károly, Ráczkó Lajos, Gyurkovits Kálmán, Rajcsák Károly, Szigethi Károly és Roth Ferenc, hogy mi teendő vár az igen tisztelt városi atyákra, nem fejtegetem, mert meg vagyok győződve, hogy minden hű polgárnak városa felvirágosza és boldogsága a szívén fekszik s hogy ezt elérhessük, csak közös egyetértéssel tehatjuk, — oh vajha úgy lenne. r.—l.

FARSANG.

Nagyeneydi tüzoltók bálja.

Az idej farsang legnépesebb, legsikerültebb, legkedélyesebb táncvizigalmáról írok. Jobb, ifjabb kedélyhangulat, elevebb visszaemlékezés, élénkebb toll kellene ahoz, hogy ezen minden ízében sikerült játékonyszélu táncmulatságról hozza méltólag szólhassak! — Anyagi sikerét mutatja az elért pénzügyi eredmény, mely tanubizonyosságot tesz arról, hogy a közérdeklődés ezen uj

mintegy 2000 v. r. frtba kerülő javítások vitettek véghez, a Bodola elnökele alatt tartott egyházi közgyűlés határozata alapján.

1834-ben az enyedi lutheránusok támadták meg perrel az egyházat. Bodola ezen peres ügyben a békéltetés szerepét vitte s atyai indulatu magatartásának sikerült is a perlekező testvér felekezettek között kibékülést hozni létre.

Szigoru és lelkiismeretes felügyelete következtében az egyház vagyoni ügyei virágzó állapotra kezdettek emelkedni, oly annyira, hogy 1831-ben a mellett, hogy az egyház a megelőző évben temploma javítására 2000 és a csere utján ujonnan szerzett papi lakért 3000 frtot fizetett ki készpénzben, mégis 26 ezer r. forint ingótoke felett rendelkezett, mekkora ingótokek az enyedi egyház megelőzőleg aligha bírt meg valaha.

Enyedi papsága utolsó éveiben aggkor, miatt templomi szolgálatokat csak a legkritkább esetekben végzett, de az egyháztanács ülésen, valanint az egyházi közgyűlések alkalomával rendszeren maga elnökölt. Ünnepe napokon a főtanoda tanárai s az egyház más intelligensebb tagjai által kísérvé a templomi istentiszteleteken rendszeren megjelent s ülőhelyét a szószéktől jobbra fekvő püspöki székből elfoglalta. A vallásos buzgóságban általa adott eme jó példa a hívekre természetesen igen jó hatással volt. Ennek lehet egyfelől tulajdonítani, hogy az enyedi nagytemplom azon időkben, isteni tiszteltek alkalmával rendszeren megtelt áhítatos hívekkel.

Bodola János püspök az edélyi ref. egyháznak azon korban egyik legtanultabb és legműveltebb férfja volt. A régi klasszikus nyelvek mellett a német, francia és angol nyelveket is bírta; ezen nemzetek theol. irodalmát alapsusan ismerte.

lendületet nyert, újabb életre kelt egylet iránt ismét fel- lendült s a mulatni szerető közönség egyletünk, régi jó hírnevéből némileg kiesett időtöltését ismét örömmel keresi fel s elégedetten távozik onnan. Az ugy nevezett intelligens osztály, bár nagyobb számmal is résztvehetett volna, hogy érdeklődését ezen téren is nyilvánítsa, — köszönet érte, — igen szépen volt képviselve! De ott volt a nagyenyedi érdemes polgárság színe-java! Ugy is kell! Legyen ez a polgári osztály élénk mulatsága!

Jól esett látnunk, mily élénk fesztelenséggel mulat- tak szép polgárlányaink, öröm volt szemlélni azon összhangot, mely városunkban nem szokatlan ugyan, de újabb időben oly ritkán történt, hogy a különböző osztályok oly barátságosan, oly fesztellenül találják magukat együtt. Azt hiszem ezen körülményre nagymértékben befolyt a parancsnokság azon szerencsés ötlete, hogy ugy a bálanyai tisztre, mint a védnökségre társadalmunk oly közkedvelt- ségű tagjait kérte fel és nyerte meg!

Mit írjak még? A esinosan és izléssel díszített terem- ben fél 9 órakor lépett be Müller Mihályné önsge, a szerete- treméltő bálanyacsinos öltözékben s a tüzoltó zenekar működése alatt foglalta el az emelvényen helyét. Kovács Gy. tiszteletbeli főparancsnok, a parancsnokság és rendező bizottság élén, szép virágoskorral tisztelte meg, rövid találó beszéd kíséretében, kérve, hogy azt az egylet öszinte tisztelete, szeretete és ragaszkodása jeléül fogadja el! — Ez után megkezdődött a jókedvű táncmulatság s tartott a reggeli órákig! A négyeseket 65—80 pár táncolta. — Szünet alatt az egyleti zenekar sikerülten játszott a terem- ben maradt közönségnek, míg a más rész vacsoráját kedélyesen költötte el.

Kik voltak ott? hogy voltak öltözve? bár tudom sokan a megszokásnál fogva névsort és toilette rajzot várnának, — nem írom le, csak annyit mondok, hogy szép társaság volt, jól mulatott s bájta meg, a ki nem vett benne részt!

Egy öreg új tüzoltó.

A nagyenyedi műkedvelők jelmezes- táncestélye.

— 1888. február hó 14-én. —

Nehogy elmaradjunk valahogy. Ha már Budapesten fényes ünnepeket üt az E. M. K. E. s Kolozsvárt fényes hangversenyt adott javára Zichy Géza gróf, Euyed sem maradhatott hátra. Mintha nem lett volna elég bálunk vízkerezéstől hushagyó keddig. Mintha csak az én csör- gös sarkas cimborám nem elégette volna meg diadalait. Mintha nem lett volna elég alkalma az én cimborámnak megfgyelni a bál-éjszaka rejtelmeit, mikor Amor bonjo- lodottnál bonjolodottabb vigjátékok csinálásán dolgozik, a mi csak akkor válik tragikumá, mikor parancsolni kezd az — a nyó s. De félre a tréfával. — Kevés idő van már hátra a farsangból.

A műkedvelő-társulat jelmezes-estélye az E. M. K. E., a fehérmegyei céljai javára az enyedi bálók fénypontja volt. A magasztos eszmétől lelkesült rendezőség kerek 2 hétig futott, fardott, esakhogy minél meglepőbbé tegye azt. Török Bertalan és dr. Magyar Károly kedves feleségei a megmondható annak. De félre a dicsérettől, mert tetszik tudni, a tisztelt urak egyszersmind apjai e lapok- nak, nem halmozhatom el őket a magasztalással. Hiszen Kiss Károly bácsit (ne haragudjék e szóért, mert engem is ugy hívnak, a mióta jegyes lettem) bizony megdicsé- rem én. Kerek egy hétig dolgozott a díszítésen, mely a kényesebb izléstüket is kielégíthette.

Mint püspöknek egyik legfőbb kormányzási elve vala, hogy a ref. valláson lévő főurakat minél szorosabban fűzze az egyházhoz. Kik közülök sértett ambició, vagy egyéb okok miatt az egyház közügyeitől visszavonulni szün- dököztek, azokat kiengesztelje, az egyházhoz visszaédesges- se. Ezen magasabb cél érdekében szíve érzelmeit, sőt néha jobb meggyőződését is képes volt leküzdöni. Például hoz- hatom fel ezen állításon támogatására a Nagy György — emez elragadó ékeszó-lásu ref. pap és kitünő theol. tanár ellen, a br. Bánffy család által folyamatos indított peres ügyben, 1816-ban Kézdivásárhelyen tartott zsinati tanusított magatartását, hová a peres ügy fellebbezés utján került.

Ő a nemes érzésű ember, a világosan látó férfja érezte, látta, hogy paptársa Nagy György azért, mert szíve legnemesebb, vonzalmának engedve, a báró Bánffy családból nősült, semmi kora ellenes hibát nem követett el; érezte, látta hogy ez a rendkívül tehetséges ifjú pap egészen méltatlan üldözés tárgyává lett és mégis csakhogy a nagybefolyásu fúri családót az egyház közjára érdeké- ben kiengesztelje, s egy az egyház feje fölött keletkező vihart elhárítsa, a zsinat többsége által meghozott feloldó ítélet ellen, — miut püspök s zsinati elnök separativum votumát jelentette be és vétette jegyzőkönyvre.

Paptársait szerette, megbecsülte.

A szigort ellenőke csak nagyon ritkán, mikor tel- jesen elkerülhetetlené vált, vette velök szembe alkalmazásba.

Őt is becsülte, szerette fúur, pap, tanár s általán minden rendű és rangu híve, mint valódi főpapot, bölcs egyház kormányzót, mint a mély vallásos buzgó- ság lelkétől áthatott férfiat, igen nemes érzésű, atyai indulatu embert. (Folytatás következik.)

Társalo
Vörösm
idejőve
tak. M
magyar

Ö
hozta e
Enyede
nőt haz
részerej
It
meg a
diszes é
csoportl
pedig p
ndesopo
szánon,
között
négy if
és Lud
díszmen
kiváncsi
betanít
el anny
lettem
nesium
hasonlít
Elragad
előbb a
zsufolás
Meg ke
magyar
Booz J
rendeze
Krisma
legsz-b
szét kis
tőre ad
dolgába
M
kik jelm
De
(ó néme
Kereszt
Sándoru
Miklósn
Miklósn
siné F
(szász n
Ba
Czirner
gánylány
nyol ezig
Flóra (n
parasztl
pórléány
Ara (pi
Öt
Splényi
Jánosné
Jánosné
Károlyn
Gyulané
Czirner
Müller
Fogarasi
Dezso Z
Bestyey
Ungerpe
stb. stb.
Le
Tókos G
stb. stb.
Vo
kinek ke
A
latság re
De
női névs
isten vel
Te
a hamut
bőjtben.

Ö
hozta e
Enyede
nőt haz
részerej
It
meg a
diszes é
csoportl
pedig p
ndesopo
szánon,
között
négy if
és Lud
díszmen
kiváncsi
betanít
el anny
lettem
nesium
hasonlít
Elragad
előbb a
zsufolás
Meg ke
magyar
Booz J
rendeze
Krisma
legsz-b
szét kis
tőre ad
dolgába
M
kik jelm
De
(ó néme
Kereszt
Sándoru
Miklósn
Miklósn
siné F
(szász n
Ba
Czirner
gánylány
nyol ezig
Flóra (n
parasztl
pórléány
Ara (pi
Öt
Splényi
Jánosné
Jánosné
Károlyn
Gyulané
Czirner
Müller
Fogarasi
Dezso Z
Bestyey
Ungerpe
stb. stb.
Le
Tókos G
stb. stb.
Vo
kinek ke
A
latság re
De
női névs
isten vel
Te
a hamut
bőjtben.

Ö
hozta e
Enyede
nőt haz
részerej
It
meg a
diszes é
csoportl
pedig p
ndesopo
szánon,
között
négy if
és Lud
díszmen
kiváncsi
betanít
el anny
lettem
nesium
hasonlít
Elragad
előbb a
zsufolás
Meg ke
magyar
Booz J
rendeze
Krisma
legsz-b
szét kis
tőre ad
dolgába
M
kik jelm
De
(ó néme
Kereszt
Sándoru
Miklósn
Miklósn
siné F
(szász n
Ba
Czirner
gánylány
nyol ezig
Flóra (n
parasztl
pórléány
Ara (pi
Öt
Splényi
Jánosné
Jánosné
Károlyn
Gyulané
Czirner
Müller
Fogarasi
Dezso Z
Bestyey
Ungerpe
stb. stb.
Le
Tókos G
stb. stb.
Vo
kinek ke
A
latság re
De
női névs
isten vel
Te
a hamut
bőjtben.

Ö
hozta e
Enyede
nőt haz
részerej
It
meg a
diszes é
csoportl
pedig p
ndesopo
szánon,
között
négy if
és Lud
díszmen
kiváncsi
betanít
el anny
lettem
nesium
hasonlít
Elragad
előbb a
zsufolás
Meg ke
magyar
Booz J
rendeze
Krisma
legsz-b
szét kis
tőre ad
dolgába
M
kik jelm
De
(ó néme
Kereszt
Sándoru
Miklósn
Miklósn
siné F
(szász n
Ba
Czirner
gánylány
nyol ezig
Flóra (n
parasztl
pórléány
Ara (pi
Öt
Splényi
Jánosné
Jánosné
Károlyn
Gyulané
Czirner
Müller
Fogarasi
Dezso Z
Bestyey
Ungerpe
stb. stb.
Le
Tókos G
stb. stb.
Vo
kinek ke
A
latság re
De
női névs
isten vel
Te
a hamut
bőjtben.

Ö
hozta e
Enyede
nőt haz
részerej
It
meg a
diszes é
csoportl
pedig p
ndesopo
szánon,
között
négy if
és Lud
díszmen
kiváncsi
betanít
el anny
lettem
nesium
hasonlít
Elragad
előbb a
zsufolás
Meg ke
magyar
Booz J
rendeze
Krisma
legsz-b
szét kis
tőre ad
dolgába
M
kik jelm
De
(ó néme
Kereszt
Sándoru
Miklósn
Miklósn
siné F
(szász n
Ba
Czirner
gánylány
nyol ezig
Flóra (n
parasztl
pórléány
Ara (pi
Öt
Splényi
Jánosné
Jánosné
Károlyn
Gyulané
Czirner
Müller
Fogarasi
Dezso Z
Bestyey
Ungerpe
stb. stb.
Le
Tókos G
stb. stb.
Vo
kinek ke
A
latság re
De
női névs
isten vel
Te
a hamut
bőjtben.

Ö
hozta e
Enyede
nőt haz
részerej
It
meg a
diszes é
csoportl
pedig p
ndesopo
szánon,
között
négy if
és Lud
díszmen
kiváncsi
betanít
el anny
lettem
nesium
hasonlít
Elragad
előbb a
zsufolás
Meg ke
magyar
Booz J
rendeze
Krisma
legsz-b
szét kis
tőre ad
dolgába
M
kik jelm
De
(ó néme
Kereszt
Sándoru
Miklósn
Miklósn
siné F
(szász n
Ba
Czirner
gánylány
nyol ezig
Flóra (n
parasztl
pórléány
Ara (pi
Öt
Splényi
Jánosné
Jánosné
Károlyn
Gyulané
Czirner
Müller
Fogarasi
Dezso Z
Bestyey
Ungerpe
stb. stb.
Le
Tókos G
stb. stb.
Vo
kinek ke
A
latság re
De
női névs
isten vel
Te
a hamut
bőjtben.

Ö
hozta e
Enyede
nőt haz
részerej
It
meg a
diszes é
csoportl
pedig p
ndesopo
szánon,
között
négy if
és Lud
díszmen
kiváncsi
betanít
el anny
lettem
nesium
hasonlít
Elragad
előbb a
zsufolás
Meg ke
magyar
Booz J
rendeze
Krisma
legsz-b
szét kis
tőre ad
dolgába
M
kik jelm
De
(ó néme
Kereszt
Sándoru
Miklósn
Miklósn
siné F
(szász n
Ba
Czirner
gánylány
nyol ezig
Flóra (n
parasztl
pórléány
Ara (pi
Öt
Splényi
Jánosné
Jánosné
Károlyn
Gyulané
Czirner
Müller
Fogarasi
Dezso Z
Bestyey
Ungerpe
stb. stb.
Le
Tókos G
stb. stb.
Vo
kinek ke
A
latság re
De
női névs
isten vel
Te
a hamut
bőjtben.

et iránt ismét felgyatunk, régi jó ismét örömmel. Az úgy nevezett al is résztvehetett nyilvánítsa, — iselve! De ott volt java! Ugy is kell! tsága!

telenséggel mulat- emlélni azon össz- an ugyan, de újabb böző osztályok oly gukat együtt. Azt en befolyt a pa- gy egy a bálányai k oly közkedvelt-

léssel díszített te- né önsza, a szere- a tüzoltó zenekar helyét. Kovács Gy. ktség és rendező ztelte meg, rövid t az egyet öszinte il fogadja el! — mulatság s tartott pár tánczolta. — en játszott a tes rész vacsoráját

ve? bár tudom oillette rajzot vár- oudok, hogy szép a ki nem vett g új tüzoltó.

Jelmezes-

u. — már Budapesten tolozavárt fényes róf, Enyed sem lna elég báluuk csak az én es ör- én meg diadalait. én cimboráimnak kor Amor bonyo- hálásán dolgozik, mikor paranesolni val. — Kevés idő

lye az E. M. K. E., bálók fénypontja ndezősg kerek 2 meglepőbbé tgye y kedves feleségei díesérettől, mert nd apjai e lapok- sztalással. Hiszen ért, mert engem izony megdiesé- szítésén, mely a

kormányzati elve minél szorosabban biztío, vagy egyéb szavonulni szán- hoz visszaadéses- rzelmeit, sőt néha on. Peldául hoz- Nagy György és kintó tneol. gyamatba indított yen tartott zsi- es úgy fellebbezés

zosan látó férfiu rgy azért, mert e, a báró Báuffy bát nem követett hetséges ifju pap s mégis csak hogy z közjava érdeké- fölött keletkező meghozott feloldó uok separatívum önyvre.

itkán, mikor tel- bealkalmazásba. tanár s általán ó di fő papot, y vallásos buzgó- nes érzesű, atyai táma következik.)

A tánczerem esilógó, ragyogó legébe léptem én. Társalogtam Petőfi, Arany, Kisfaludy, Kölcsey, Tompa és Vörösmarty arezképeivel, kik helyeslőleg hagyták helybe idejöveteleket, midőn arról volt szó, a miről ők is álmodtak. Midőn nem lesz egyéb e hazában csak magyar szó, magyar érzés, midőn nyelvünk hatalma, gyöngéd kellemé

„ . . . ajkáról ajkra száll,
Hullatva tiszta, édes harmatát,
E szép mosolygó, új világ felett,
Diszben a magyar geniusz lebeg.“

Oh, bizony ne higgyétek, hogy a mulatni vágyás hozta e terembe e gyönyörű publikumot, minőt Nagy-Enyeden még nem láttam, hanem a tűzozloppá nőtt hazaszerelem, annak a négy igénytelen betűnek varázsereje.

Ily gondolatokkal foglalkoztam, míg nem kezdődött meg a jelmezesek felvonulása, következő rendben. Elöl díszes és fényes jelmezű ifjak, — utánok egy igen kedves csoportban jelmezes gyermekek lépdeltek, — ezek után pedig páronként szebbnél-szebb jelmezbe öltözött gyönyörű nőcsoport jött elő. A menet közepén egy ezüstös kis szánon, melyet 4 csinos jelmezű fiúcska húzott, virágok között ált a kis angyal: b. Kemény Rózsika. — körülötte négy ifjú lány: Bocz Irma, Barabás Angela, Czirner Laura és Ludvig Olga k. a. mentek. E valóban kedves hatású díszmenet többször járt körül a tömeg a közönség égő kíváncsisága mellett. Később egy, Major tánczmester által betanított és igen ügyesen vezetett „rózsa-ballet“-et jártak el annyi kecses, kellemel, hogy akár csak az operában lettem volna, a bállete végén csoportképet alkotva, magnesium világítás mellett néztük a fényes képet, — mely hasonlított feső vadrózsákhoz, kik hajnal bitorán nyílnak. Elragadó felejthetetlen kép. — Majd elkezdődött a táncz, előbb a kicsinyek, majd a nagyok folytatták, — mi a zsufolóság telt teremben nem volt épen könnyű feladat. Meg kell említenem a kis Dudutz nővérek igen csinos magyar tánczát, — s dicsérettel emelhetem ki a dr. Bocz József és Major tánczmester által 10 szakaszban rendezett itt rég nem látott Cotilliónt is, — melyben Krismanits százados roppant szerencsével nyerte meg a legszébb tánczosnóket. Majd a szép postagalamb hordott székét kis levélkéket, melyek a czimzettetteknek vidám nevetésre adtak alkalmat. Általában az estély kedélyesség dolgában is ritkította párját.

Méltó lesz megörökítenünk azon kedves hölgyeket, kik jelmezes öltözetben emelték az estély fényét: Dr. Magyar Károlyné (Penelope), Török Bertalané (ó német pinczérnő), Dr. Farnos Árpádné (rózsarács), Keresztes Józsefné és Lenk Lajosné (czigányonő). Folyovich Sándorné és Végh Istvánné (kalotaszegi nők), Kőrösi Miklósné (virágáros nő), Vincze Danielné (Satanella), Király Miklósné (rococo), Demeter Kálmánné (szerb nő), Ürmösiné Farkas Mária (Szécsi Mária), Grün Józsefné (szász nő).

Barabás Angela (pillangó), Bocz Irma (pásztorleány) Czirner Laura (posta galamb), Ludvig Olga (török czigánylány), Barcsay Tima (Karnaeva), Köblös Erzsike (spanyol czigánylány), Köblös Johanka (havasi gyopár), Winkler Flóra (marguerite), Nagy Piroska és Dudutz Kata (magyar parasztlány), Steibel Emmi és Balogh Vilma (francia pórlány), Varró Róza (Germania), Bokor Klára és Vincze Ára (pierrezte).

Ott voltak továbbá (jelmez nélküli) asszonyok: báró Splényi Gézáné és Henrikné, br. Kemény Endréné, Wokál Jánosné, Dancs Sámuelné, Szász Józsefné, id. Winkler Jánosné, Bodola Lajosné, ifj. Winkler Jánosné, Szöllősy Károlyné, Klimes Károlyné, dr. Bocz Józsefné, Kovács Gyuláné és Ödöné, Szilágyi Farkasné, Tóth Miklósné, Czirner Józsefné, Tellman Frigyesné, Korbuly Bálintné, Müller Mihályné, Mórággy Istvánné, dr. Bartók Györgyné, Fogarasi Albertné, Krismanits Vilmosné, Rákossy Bálintné, Dezso Zsigmondné, Barabás Károlyné, Erőss Istvánné, Sebestyén Sándorné, Ludvig Jánosné, Lázár Adolfné, Ungerpek Miklósné, Seprényi Jánosné, Timár Mihályné stb. stb.

Leányok: Balogh Ilona, Sándor Kata (Miriszló), Tókos Gizella (Vajász), Pásztohy Mari, Török Gyöngyi stb. stb.

Volt továbbá egy pompás Kucséberünk — Samu bá, — kinek kosarát csakhamar megürítette az élelem publikum.

A négyeseket 44 pár járta nagy animoval. A mulatság reggeli 5 órakor ért véget.

De vége már az én hivatásomnak is. Tánczrendek, női névsor, díszítés, tarlatán, illusion, souper — csárdás — isten veletek.

Tempi passati! Künn szól a sóspereces visító sippja, a hamut a fejem felett érzem. — A viszontlátásig — a bójtben.

Bojács.

— **Lőnhárt Ferencz** erdélyi r. kath. pöspök újlag is több tanügyi s egyházi czelra nevezetes összegeket adományozott.

— **A nagyenyedi patak alsó szakaszának szabályozási ügye** megint egy lépéssel közeledett a megvalósulás felé, mivel a megejtett tárgyaláson a legtöbb kérdés békés megoldást nyert s kilátás van rá, hogy a

hozandó alispáni határozatot a közmunka- és közlekedésügyi miniszter is megerősíti. Igen valószínű, hogy a már egyszer megígért új hid költségeinek engedélyezése s egy új ut nyitása által az indóházal való közlekedés nemcsak könnyebb, de jelentékenyen rövidebb is lesz, mint jelenleg.

— **A nagyenyedi dalkör** folyó évi márczius hó 17-én tánczmulatsággal egybekötött jótékonyozó dalestélyt rendez. — Az estély tiszta jövedelme az Erdélyi magyar közmüvelődési egyesületnek fog adatni.

— **„A Jégpályán zene“** lesz ma, még pedig aligha nem a tüzoltó zenekar fogja szabatos játékaival meglepni a korcsolyázó közönséget.

— **Az erős fagy** nagy pusztítást mivelt gyümölcs-fáinkban, különösen a kőrtve és barack forog nagy veszélyben, mivel a jelentékeny nagyságu galyaknak is egészen fekete s teljesen nedvtelen a heja.

— **Próbabál.** Major József tánczmester befejezvéen tanítását, e hó 25-én a városház nagytermében, növendékei számára próbabált rendez, melyre a gyermekvilág barátjait s régebbi tanítványait is szívesen látja. Mi, kik a táncztanítás terén 16 év óta szép sikerrel működő tanító helyes módszerét s tanítványainak, szép előmenetelét személyes tapasztalatból ismerjük, melegen ajánljuk a bálon való megjelenést mindenkinek, ki az ügy iránt érdeklődik sőt azoknak is, kik egy pár óráig kellemesen szórakozni akarnak.

— **Elégett gyermek.** Zalathán egy gondatlan anya magara hagyta 1 1/2 éves kis fiát a szobában, míg maga a marhak után nézett, a tüzelő helyhez ferközött gyermek ruhája lángba borult s a gyermek az égési sebek következtében meghalt. A bíróság megindította az okatlan anya ellen a vizsgálatot.

— **A fagy áldozata.** Turi Orbán Mitya földművelőt, folyó hó 7-én reggel a Véza völgyén majdnem teljesen megfagyva találtak s midőn Véza községbe beszállították, magához tért ugyan, de beszélni már képtelen volt, csak ajkait mozgatta; még az nap meg is halt.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Tarsulatunk nevében hálás köszönetünket fejezzük ki első sorban azon mélyen tisztelt urhölgyeknek, kik jelmez-estélyünket oly fényes sikerrel létrehozták és abban résztvenni szíveskedtek; — továbbá azon t. barátainknak, kik az estély rendezése, a termék díszítése körül fáradszhatlanul működtek és jelmezesen is megjelentek; valamint azon kereskedő uraknak, kik a terem díszítéséhez szükséges kelmét díjtalanul felajánlani szívesek voltak. — Nem emelünk ki névszerint senkit sem, mert valóban el kell ismernünk, hogy a hazafias kultúra terjesztésének nemes erelme egyaránt buzditotta és lelkesítette mindnyájukat. — Nagyenyed, 1888. február 17. — A műkedvelő társulat elnöksége és választmánya.

— **Helyreigazítás.** Lapunk mult számában köztöl m. újvári levélben felsorolt koszorú-leányok közül Blaska Gizella és Girschlikk a kisasszonyok nevei tévedés folytán kimaradt, — mit, elnézést kérve, tisztelettel helyreigazítunk.

— **Találó felelet.** „Na, ez már mégis csak sok! Már megint ilyen késon jössz a koreszából s alig tudsz a lábaidon állani. Igazán szégyelhetnéd magadat! Mily gyötrelm mivelt nőre nézve az ilyen férj.“ — „Csak hallgass kérek! Te vagy a mivelt asszony? mikor nem átalold éjnek idején szóba állani egy földrészes emberrel. Igazán szép miveltsg.“

— **A petróleum javítása.** A silányabb minőségű petróleum, a mellett, hogy ruzsul ég, bűdös is. Mindkét bajon egy segíthetünk, hogy a petróleumot használat előtt megszűrjük. A szűrés legegyszerűbben úgy történik, hogy egy tiszta üvegbe töcsért dugunk, ebbe vaszondarabot teszünk s a petróleumot beleöntjük. A petróleumban levő piszkot a vaszondarab nem bocsátja át. Ha a lámpa olajtartójába vastag gyapjufonalat teszünk, ez is sok piszkot szí ki a petróleumból.

— **Nyilvános számadás.** A nagyenyedi önkéntes tüzoltóegylet folyó hó 4-én tartott báljából az összes bevétel volt 389 frt 90 kr, kiadás 133 frt 84 kr, tiszta jövedelem 256 frt 6 kr. Felülfizettek: Müller Mihályné 6 nagysága 100 frt. Erőss István 51 frt. Scheidel József 50 frt. Kovács Gyula 5 frt. Gréf és Veress 5 frt. Barabás Károly 2 frt 60 kr. Dr. Magyar Károly 2 frt 60 kr. Folyovich Sándor 2 frt 40 kr. Korbuly Bálint 2 frt 40 kr. Zalányi Farkas (Obrásza), Balogh János (Tóvis), Török Bertalan, Hudelisz Mátyas, Csató János, Mangesius Frigyesné 2—2 frt. Bójtke Zsigmond 1 frt 50 kr. Munkácsi Zsigmond, Mórággy István, Albert Emilia, Sebestyén Sándor, Feiler Lázár, Atzél Béla, Varró Ferencz, Vajda Péter 1 frt 20—1 frt 20 kr. Pogány János, Ince István, Szőke István, Papp Gyula, Pettykó Géza, Hinlédér Guidó, Horváth József, Kovács József, Lőcsy Lajos 1—1 frt. Ince Lajos, N. N., Gyalai Károly 60—60 kr. — Veress Elemér, Varró Gergely, Székely Albert, Bodola Lajos, Máthé István, Tüzes Árpád 50—50 kr. **Védél József**, Dunai Albert, ifj. Winkler János, Keresztes Pál, Pekár Armin, dr. Bartók György 40—40 kr. Grün A. Samu, ifj. Babos István, Lázár József, özv. Ürmössiné, Halász József, N. N., Horváth József, Verner Ödön, Újvári Imre, Kun József, Tóth Miklós, N. N., Király Miklós, Nagy Sándor, Kis János, N. N. 20—20 kr. A szíves felülfizetések összege 263 frt 50 kr, mely összegért midőn a m. t. adakozóknak az egylet nevében hálás köszönetet szavazunk, egyuttal a legőszintébb elismeréssel kell megemlékeznünk arról, hogy helybeli derék kereskedő Korbuly Bálint ur a díszítéshez szükséges nagymennyiségű kelmét díjtalanul és a legnagyobb készséggel volt kegyes adni. Köszönet érte. — Nagyenyed, 1888. február 11-én tartott paranesnoksági ülés megbízásából. — Sebestyén Sándor, h. segéd tiszt.

— **I. Felülfizetési kimutatás** a műkedvelő társulat által folyó hó 14-én rendezett jelmezestélyen az E. M. K. E. alsóférmegyei czélfajra: 10 frtot fizettek: b. Kemény Kálmánné, b. Bánfi Polixéna, id. Zeyk József; — 5 frtot fizettek: b. Kemény László

és neje, ifj. Zeyk József, ifj. Gáspár János; — 3 frtot: Müller Mihály; — 2 frtot: Csató János, Zalányi Farkas, Barabás Károly, Orgonás Zsigmond, Atzél Béla, Brenesán Marie, Török Bertalan, Balogh János, Salamon Simon, id. Gáspár János; — 1 frtot: Pogány János, Buda Edéné, Orbai Lajos, Munkácsi Zs., Benedek G., Mórággy I., Keresztes Pál, Presia Romulus, Frits V., Végh Bertalané; — 50 krt: N. N., — 40 krt: Krisztori Lajos. Összesen: 73 frt és 90 kr. — Mély tisztelettel kéretnek mindazok, kik a segélyezőndó megyei közmüvelődési czélokot mielőbb létesíteni óhajtják, — méltóztassanak bármilyen adományukat t. ifj. Winkler János pénztárnok urhoz beküldeni. A t. adományozók és felülfizetők fogadják hálás köszönetünket. — A rendezőség.

— **A ruházat egészségügyi szempontból.** A Dr. Lorinczi Ferencz ismert fővárosi orvos szerkesztésében megjelenő „Hosszu Élet“ című egészségügyi szaklap a következő közérdekű közleményt tartalmazza. „A ruházat egyik legfontosabb részét egészségügyi szempontból az ingek képezik. Legegészségesebb és egyuttal a legszebb is a tiszta fehér gyolcs ingek használata. A legnagyobb kellemetlenség az eddigi férfi-fingeknél a mellgombok által támadt, mert azok kellemetlen nyomást gyakorolnak a puszta mellre és a fémgombok dörzsölése nem egy ízben okozott már bőrbetegséget. De nagy hátránya a jelenlegi ingeknek az is, hogy az ing a gomblyukak gyors kikopása következtében nem lehet tartós. Ehhez járul, hogy a mellgomblyukak csakhamar kitárgulnak, az ing eleje kigombolódik és szétnyílik. Hany esetben képezte ez a legesős, tüdő- vészthozó meghűlést, midőn a test felhevült állapotban, pl. balban stb. a szennyilt ing mellett hűvös légáramlat érte a puszta izzadt mellet. A Várady Béla, budapesti férfi-divat kereskedő által (kishid-utca) feltalált férfi-fingek mellgomblyukak, tehát mellgombok is egyáltalán nincsenek és mégis oly szoros an tapad és simul a két mellrész egymásra, hogy az ing sehol szét nem nyíthatik és a melében levő szerveknek meghűlése ki van zárva. — Ezen ingek tehát, a melyek igen szépek, kitűnő szabásnak és igen olcsók, egészségi okok miatt feletőbb ajánlatok.“ — Ha az olvasó visszaemlékszik azokra a közleményekre, melyek ez ingekről a hazai lapos nagy részében megjelentek, bizonyára csak örvendeni fog, hogy a saját ismét nem esalatozott, midőn e kitűnő és czél-szerű ingeket a közönség figyelmébe ajánlotta. Most csak azt tartjuk szükségesnek megjegyezni, hogy óvakodjék az utazatóktól és csak azt a „Patent-inget“ tartsa valódinak, mely Várady Béla előkelő fővárosi kereskedő, kishid-utcai üzletéből származik és védjeggyel van ellátva.

— **Leálezott szájvíz-hamisítók.** Emítve volt már, hogy dr. Popp J. G. udvari fogorvosnak az egész civilizált világban elterjedt és kedvelt Anatherin-szájvízét különösen Magyarországon erősen hamisítják és hasonló elvezés alatt hozzák forgalomba. — Miután Popp dr. udvari fogorvos most Budapesten magyarországi vezérképviselősgéget és főraktárt állított fel, a pesti ház főnöke jónak tartotta, Magyarországon az ily utazatók elnyomása czéljából, nagyobb körütra indulni. Ez utazásnak már eredménye is volt, a mennyiben eddig 9 városban 10 helyen 130 üveg hamis Anatherin-szájvizet koboztatott el és a hamisítók ellen megindította a törvényes eljárást. Ez a mulatság sok pénzbe kerül ugyan, de a feltaláló már egyszer alapos rendszabályokhoz akar nyulni készítményei 40 éves jó hírnevének megóvása miatt. Hogy a hamisítók mestersége még jobban megnehezíttessék elhatározta a feltaláló, hogy az eddig palaczkok nagyságát, a tartalomnak több mint egy 1/2 ával megnagyobbítja. Ezt az áldozatot is szívesen meghozta abban a reményben, hogy a közönség ezután a hamisításoktól és gyenge utazatóktól jobban fog óvakodni és csak Popp-féle Anatherin-szájvizet és fogpasztát fog kérni és elfogadni. Az árak ugyanazok maradnak, vagyis a palaczkok nagyságához képest 50 kr — 1 frt — és 1 frt 40 kr. — A Popp-féle készítmények kaphatók Dr. Popp J. G. udv. fogorvos magyarországi főraktárában, Budapesten király-utca 26. sz., — a hová levélbeli megrendelések intézendők és itt helyben Kovács József és Varró Ferencz gyógyszerárában.

— **Szerk. izenet.** Balázsfalva. — Köszönjük a figyelmzettést; de hát, ha a többi lap nem tett reá észrevételt? — miért vegyük szívrükre egy u. n. „fiakker lap“ beos tanácsát. Horváti signore!

CSARNOK.
Egy délután a nagyenyedi ev. ref. templomban.
(Visszaemlékezés dr. Sommerville-re.)

Arczunkon a feszült kíváncsiság, szokatlan érdeklődés kifejezésével léptünk be az Urnak díszes, agy hajlékába, melynek falai között az öreg tél dermesztő, szigoru hidege igyekezett ellensúlyozni érdeklődésünk és lelkesedésünk melegét; de nem volt hatalma felettünk a barátságatlan hidegnek, hisz ama zugó szólnak zendülését ama pünkösti tűznek lobogását éreztük, mely azon nevezetes ünepen áthatotta a tanítványokat, úgy, hogy a szellem működése elnémitotta a test, a földiség szavát és a lélek szárnyain magasra emelkedve, látá a megnyilatkozott egéket.

Egy öreg, roskatag ember, vállán 75 hosszú év sulyával, de lelkében hegyeket megmozdító hittel, soha meg nem szegyenítő reménnyel, szívében keresztyéni szeretettel, ajkán az evangéliumnak, a vigasztalásnak és isten ama titkos bölcsességének méznél édesebb szavával — állított előttem. És éreztem önkéntelenül felmerülni magamban a kérdést: mi az a titkos erő, a mi ez agg redős arcát olvasható könyvvé varázsolja, mely a bágyadt szemekbe ifjúi tüzet éleszt? mi az az erő, mely nem hagyja a pihenésre érdemes testet kényelemben nyugodni, hanem sarkalja, hogy idegen országok, idegen népek szokatlanságát, ismeretlen akadályokat, veszélyeket leküzdve, fáradságot, törődést fel nem véve, elmenjen és tanítson minden népeket? Oh, ha erre találó feleletet lehetne adni egy-két szóval! Hát mi tette hőskökké a szegény, tekintélytelen apostolokat, kik mindmegannyi építő mesterei valának az emberi lélek üdvösségének; mi öntött életet beléjük, hogy a kitarítás, a kiolthatatlan buzgóság és lelkesültség fegyvereivel tusakodva, vissza nem rettenve idegen népek, idegen országok veszélyeitől, elmenjenek túl hegyeken, sivatagokon és tengereken, tanítsanak és meggyőzzenek minden népeket?

Erre méltólag felelni nem lehet, de érezni kell. — Hányjátok fel a bölcsék könyveit, kutatatok lángelmék mélységes rendszereinek labirintjában: megmagyarázva, megfejtve — úgy hogy tudás szomjunk kielégítve volna — sehol sem találjátok!

Én éreztem, midőn istennek ezen öreg szolgálóját hallám az aranyul és drágakönel becsesebb ígőket. — Éreztem, mert szavai a lélek örökkön tartó vágyódásaira, bizonytalanságaira, izgató hánykodásaira valának megnyugtató balszam, azok az emberi szív elnémulhatatlan kérdéseit, természetes és örök vágyait és reményeit elégiték ki. — Éreztem, mert élveztem a léleknek ama nélkülözhetetlen táplálékát, melyely öröktől fogva üdítette magát az és a melyet soha sem foghat, nem tud egyébbel pótolni; mert hallottam csörgedezni az evangélium kristálytisza forrás vizét, mely után úgy eped a szomju lélek, mint a szép hives patakra a szarvas. Éreztem, mert hirdetni hallottam a Krisztust és az ő vallását, mint életet, nem pedig, mint száraz dogmát.

Nem a hitczikkek nehézkes és néha kötes erejtű fegyverzetével, sőtét vértjével övezve jött meghódítani a sziveket ez eleven lelkű szónok, hanem az evangéliumi hit alázatos mezében és csak a krisztusi szeretet olajágával fegyverzetten. Nem akar az észfitogatás és metafizikai száraz tételek szőrézálhasogató taglalása által a tudosság fényes de hidegen süto napjának sugaraival elvakítani, hanem a helyett tejnek italával táplálja a gyengébbet, kemény eledellel az erősebbet, vigasztalja a nyomorultat, oktatja a tudatlant, lebilineseli és megragadja a tudós lelkét, midőn ama pünkösztí tüzes nyelvekéhez hasonló erővel hangoztatja a bűnös emberhez: „b i z z á l f i a m, m e g b o c s á t t a t t a k n é k e d a t e b ű n e i d” (Máté IX. 2.)

Itt és így tapasztalható, hogy minő jótékony melegsége van a hitnek, minő velőket átható ereje van az evangéliomnak. Oh, hogy nem érezték ezt ti istenkáromlók, ti templomkerülők! oh, hogy nem lobban fel bennetek a láng, mely nélkül a teremtés koronájának nevezett ember valóban e s a k romlandó porhüvely.

Idegen gondolkozásmód, idegen nyelv s ime mégis mindnyájunk szívéhez utat talál az, mindnyájunk értelme előtt érthető: ez a keresztyén vallás nyelve, melyet minden vallásos lélekkel bíró ember megért, legyenek bár a földtekén antipodessék.

Látni a tisztaság arcán a meggyőződés őszinteségét tükröződni, érezni minden szavában a hit erejét s hallani minden szavában az ember legfőbb java iránti entusiasmus-sugallata „*evangéliomi öröm*”-et: kiürül a szívből a gyarlóság minden érzete, megtisztul a lélek minden kisserzettől, minden oly gondolattól, mi a földhöz szegeznő szárnyait és csak ama magasabb világ sejtett örömeivel, amaz általánossal telik el; új légkörbe, ama végtelen szellem közelébe száll a hit szárnyain. És mint Jézus — mikor a guttaütöttet beeresztették a háztetőn át hozzá — nem látta, szónok szavai szerint, sem a rést, sem azokat, kik beeresztették a beteget, csak ama mélységes rendületlen hitet látá, mely bűnei bocsánatát eszközölte a betegnek: úgy isten is csak szívünket nézi, csak azt kéri tőlünk, „m e r t a b b ő l s z á r m a z n a k k i a z é l e t e s e l e k e d e t e i (Páldb. IV. 23.)

Ily átszellemlülésünkben valóban lehull lelkünkrol a b t n f e k e t e k ö p e n y e s a h ő t i s z t a l é l e k r e j ó t é k o n y f é n n y e l d e r e n g a z a t y a i k e g y e l e m é s s z e r e t e t n a p j a .

Hogy lelkemben ily mély nyomot hagyott az idegen szónok beszéde, melyet csak közvetve értettünk, annak tán nem csekély oka vala azon, a ker. vallásával közös nemes idealiamus, azon egészséges, üdítő optimizmus, — mely egész beszédét átlengte s mely légkörét képezte annak.

Oh ha ily hévvel lángoló hit, ily ingathatalan remény és krisztusi szeretet hevítene, éltetne minket, mikor az Ur ígőjét hirdeljük: nem kellene talán panaszkodnunk templomaink üressége miatt s nem kellene az ezt ellensúlyozó gyógszerek után löprengve kutatnunk. Akkor talán nagyobb mértékben élvezhetnők buzgósággal végzett munkánk legbecesebb jutalmát: hogy sikerült hallgató-

inkat — kielégítetten bocsátva el őket az Ur házából — a lelki világ legszentebb érdekeiért való ernyedetlen munkálkodásra rábírnunk. E becses jutalom osztatlan nyilvánulását tapasztalhattuk a dr. Sommerville hallgató nagy számu és díszes közönség részéről is, mely a lelki megnyugvás és öröm érzetével távozott a templomból, — miután az agg szónok felhívására, S z i l á g y i Farkas helybeli ref. lelkész ajkairól elhangzani hallotta az istentől reája kért áldást.

A magvak itt jó talajba hullottak, az ég segedelmével bizonyára dusan gyümölcsöznek. Egy szívvel, egy lélekkel ohajította mindenki, hogy ez apostoli buzgóságu, ihletett ajku lelkész kisérje mindig az ég áldása fáradságos, de nemes és szentezélu utján!

Zayzon János.

KÖZGAZDASÁG.

Rühös juhok gyógyítása.

Téli bundában levő és már az skolba szorult juhnyájából, kivált ha nagyobb, a rühöt kiirtani igen nehéz, de nem lehetetlen, mint ezt szétlőben hiszik.

Több hasonló körülmények közt levő nyáját kezel-

Sz. 407—1887.

lv.

Arverési hirdetmény.

Alóirt kiküldött végrehajto az 1881. évi LX. t.-cz. értelmében közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróság 1625—1626, 1885. számú végzése által br. Bánfi Zoltánnak m.-beczei Demény Mózes s társai ellen 90 frt és 54 frt 63 kr. tőke, erejéig kirendelt kielégítési végrehajto alkalmával bíróság foglalt és 430 frtra beesült, még pedig: Demény Mózesnél, 2 ökor, 2 bivalyból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2461—1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Magyarbeze község házánál leendő eszközlésére.

1888. év február hó 27-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beesáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő Kelt Nagyenyeden, 1888. évi február hó 6 ik napján.

Galzágó Simon,
kir. bír. végrehajto.

Sz. 5244—1887.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a

nagyszobeni Albina takarékos és hitelintézet végrehajto 29 frt 44 kr. tőke, ennek még pedig 14 frt 72 kr. után 1885. december hó 1-til 14 frt 72 kr. után 1886. június 1-til járó 8% kamata, 11 frt 90 kr. költségvetelésének kielégítése végett, végrehajtoát szavaedők Banésiu Dumitru és nejeének esufudi 66. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 2. 3. 4. 6. 7. 9. 10. 11. 13. 15. 16. 17. rendszám alatt foglalt fekvősegei 664 frt megállapított kikiáltási árban Csufud község előljárosági helyiségében

1888. évi március hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási ár alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvanított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után 3 egyenlő havi részletekben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverés megállapított feltételei alóirt tkönyvi hatóságánál a hivatalos órák alatt és Csufud község előljároságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól Nagyenyeden, 1887. december 12-én

tem — írja dr. Sz. A. a „Mez. Szemlében” — már olyan szerencsés eredményrel, hogy tavaszra virradva, egyetlen egy rühös juhot sem találtam. Gyógyító eljárásom nagyon egyszerű, lényegében a kérdésben vázolthoz hasonló s a következő:

Mihelyt megbizonyosodtam, hogy valamelyik nyájban akár csak egy rühös juh is van, a fertőzött nyáját a többi esetleg még be nem fertőzött nyájaktól minden módon szigoruan elkülönítem. Ez után a fertőzött nyáj minden egyes darabját én magam személyesen megvizsgálom. a farka hegyétől az orra végéig pontosan minden tenyérynai helyet megtapogatva s azokat, melyeken akár a legkisebb varosodást vagy bőrkeményedést találok, külön rekesztetem olyan helyre, hogy egészségesegeknek talált társaikkal semmi módon ne érintkezheszenek.

A nyáját minden héten egyszer az iménti eljárással ismételve megvizsgálom s a betegeket mind egy helyre záratom. Ugyancsak meg van hagyva a juhászoknak is, hogy azonnal kifogják a nyájból azt a juhot, a melyik dörgöldzik, vagy vakarózik.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILAGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN
Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 3006—1887.

tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy

Ózv. Szintie Szimioné, szül. Nándru Igránsk, mint kiskoru gyermekei gyámánya végrehajtoának 100 frt tőke, ennek 1886. évi február hó 20-til járó 6% kamata 31 frt 5 kr. költségvetelésének kielégítése végett végrehajtoát szavaedők Potopea Kuluzáné, Braáz Zmeadának a mihálezfalvi 176. sz. telekjegyzőkönyvben A+ 1. rendszám alatt beltelekre nézve a 3—14. 16. 18. rendszám alatt foglalt fekvősegei felerész 446 frt 50 kr. megállapított kikiáltási árban Mihálezfalva község előljárosági helyiségében

1888. évi áprills hó 15-án délelőtt 10 órakor

tartandó nyilvános ülésen kikiáltási ár alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvanított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételárt pedig vásárló az árverés jogerőre jutása után két egyenlő havi részletekben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különbön az árverés megállapított feltételei alóirt telekkönyvi hatóságánál a hivatalos órák alatt és Mihálezfalva község előljároságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól Nagyenyeden, 1887. november 30.

Szentpáli Károly,
kir. aljbíró.

Hirdetmény.

A Küküllő — Marosmentén és a Hegyalján a bortermelő birtokos urakat felkérem, kik a mult évi boraikat lehuva elárusítani kívánják, sziveskedjenek mintát a legalsóbb árak meghatározásával bérmentve tkts. Gyergyay János urhoz (Belszén-uteza 5. sz.) beküldeni, hol az eladás kész-pénz-fizetés mellett gyorsan eszközöltetik, a mérsékelt jutalék utólagosan kéretik.

Kelt Kolozsvártt, 1888. febr. 10.

BISZTRITSÁNY SÁNDOR,

Orbán József ur üzleteli könyvvezetője.

<p>Brázay Kálmán sósorszesze</p> <p>Kitünő háziszer csuz, szagatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benulások stb. ellen. A legjobb fog és szájtisztító szer. Fejmosásra nagyon ajánlatos és elterjedt, különösen ajánlatos a kenőgyuró gyógmódra (massage.)</p> <p>Ara a kis üvegnek 40 kr. a nagyobbiknak 70 kr.</p>	<p>FIGYELMEZTETÉS!</p> <p>Mivel sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak van kitéve, elhatároztam, hogy azokon ezinjegyeimre két nyomtatban saját házamu külső alakját részem föl, védjegyként, a palaczkok és a dugók ólomkupakjai czégfelirattal vannak öntve.</p> <p>Védjegy 319. és 320 szám.</p> <p>Kapható Budapest Brázay Kálmánál Muzeum-körút saját ház; továbbá Nagyenyeden Winkler J., Czirner J., Vásárhelyi K., Ungerpék M., Bisztritsányi L., Obert J., Wekxler F., Kovács J. és Pattantyus A. Balázsfalván Schissel K., Tövisen Slafkovich J. uraknál.</p>	<p>Brázay Kálmán sósorszesze</p> <p>Nehogy a közönség gyenge utánzatok által félrevezethető legyen figyelmeztetem, hogy palaczkaim czégfelirattal vannak öntve és az itt látható védjeggyel ellátva. Használati utasítás mellékeltek.</p>
<p>Brázay Kálmán sósorszesze</p>	<p>6—12</p>	<p>Brázay Kálmán sósorszesze</p>

Nyomatott Wokál János gyorssajtóján Nagyenyeden. 1888.